

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 184/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 9/2016 a jeho uznesením z 29. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského

súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 9/2016 a jeho uznesením z 29. septembra 2016.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou krajskému súdu domáhal preskúmania nesúhlasných stanovísk Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Leopoldov (ďalej len „ústav“) k žiadostiam sťažovateľa adresovaným riaditeľovi ústavu o vykonanie návštevy formou priameho kontaktu.

Krajský súd uznesením sp. zn. 14 S 9/2016 z 29. septembra 2016 podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok konanie o podanej žalobe zastavil s odôvodnením, že nemá právomoc preskúmať žalobou napadnuté „rozhodnutia“, pričom vec postúpil Krajskej prokuratúre v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“).

Sťažovateľ argumentuje, že „rozhodnutia žalovaného, ako orgánu verejnej správy, ktoré nie sú výslovným zákonným ustanovením zo súdneho prieskumu vylúčené, nemožno svojvoľne, arbitrárne a nezákonne porušujúc pri tom namietané práva sťažovateľa vylúčiť zo súdneho prieskumu a rozhodnutia žalovaného, ako rozhodnutia, ktoré sa dotýkali základných práv sťažovateľa, mali byť podľa sťažovateľa riadne podrobené súdnemu prieskumu zo strany porušovateľa v namietanom konaní“.

Sťažovateľ je toho názoru, že postupom krajského súdu, ktorý konanie vo veci ním podanej žaloby zastavil, došlo k porušeniu jeho označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom, keďže podľa jeho názoru *«porušovateľ bez zákonného odôvodnenia a zákonného podkladu uprel sťažovateľovi možnosť súdneho prieskumu rozhodnutí žalovaného, ako rozhodnutí orgánu verejnej správy, v „správnom súdnictve“, na základe ním podanej žaloby»*.

Sťažovateľ na základe prezentovanej argumentácie ústavný súd žiada, aby o jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 S 9/2016 a jeho uznesením z 29. septembra 2016, predmetné uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu

na ďalšie konanie a priznal tiež sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom je namietané porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru postupom a uznesením krajského súdu, ktorým tento rozhodol o zastavení konania vo veci správnej žaloby sťažovateľa a vec postúpil krajskej prokuratúre.

Ústavný súd preskúmal namietané uznesenie, v ktorom krajský súd konštatoval, že žalobou sťažovateľa napadnuté nesúhlasné stanoviská riaditeľa ústavu nepodliehajú prieskumu rozhodnutí v rámci správneho súdnictva.

V namietanom uznesení krajský súd v úvode svojho odôvodnenia poukázal na relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku a zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. V rámci prezentácie aplikovanej právnej úpravy citoval krajský súd aj jednotlivé ustanovenia zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z. z.“), konkrétne ustanovenie § 24 ods. 1a ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z., podľa ktorého návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu, pričom riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. V nadväznosti na to poukázal krajský súd na príslušné ustanovenia vykonávacej vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), kde podľa jej ustanovenia § 18 ods. 1 písm. b) sa do diferenciačnej skupiny „C“ v ústave so stredným stupňom stráženia umiestni odsúdený, ak sa opakovane počas výkonu väzby alebo výkonu trestu dopustil disciplinárneho previnenia, pričom podľa nadväzujúceho jej ustanovenia § 18 ods. 2 písm. e) sa v označenej diferenciačnej skupine v označenom ústave návštevy vykonávajú spravidla bez priameho kontaktu. V závere prezentovanej právnej úpravy krajský súd upriamil pozornosť na ustanovenie § 36 ods. 1 vyhlášky, podľa ktorého sa návšteva vykonáva na základe povolenia schváleného riaditeľom ústavu.

Krajský súd interpretoval koncepciu zákonnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody, ktorý je spojený s ujmom na osobnej slobode odsúdeného, kde účelom výkonu trestu je vytvoriť podmienky pre resocializáciu odsúdeného.

Odvolačujúc sa na citovanú právnu úpravu krajský súd dôvodil, že prijímanie návštevy odsúdeným v zmysle relevantnej právnej úpravy podlieha udeleniu povolenia zo strany riaditeľa ústavu a schválenie návštevy vo forme priameho kontaktu je koncipované ako možnosť závislá od individuálnej situácie odsúdeného, nie je nárokom odsúdeného, pričom v konkrétnom prípade odsúdeného príslušné ustanovenia vyhlášky túto

možnosť minimalizovali, keď stanovili pre aktuálne zaradenie sťažovateľa návštevy „spravidla bez priameho kontaktu“.

Krajský súd kvalifikoval nesúhlasné stanovisko riaditeľa ústavu ako „*rozhodnutie zákonom zmocnenej authority*“ vplývajúce na napĺňanie účelu trestu, ktoré nemá charakter individuálneho správneho aktu, a preto nepodlieha revízii riadnych, resp. mimoriadnych opravných prostriedkov v správnom konaní ani preskúmaniu súdom.

Ústavný súd odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktoré bolo podkladom pre právny záver o zastavení konania, považuje za náležité, logické a predovšetkým plne korešpondujúce podstate a účelu aplikovanej právnej úpravy.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody pri ukladaní disciplinárneho trestu odsúdenému nerozhoduje ako správny orgán (s výnimkou prípadu podľa § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. , ak má konanie odsúdeného znaky priestupku). Disciplinárne trestanie odsúdených v rámci výkonu trestu odňatia slobody má totiž ideový a aj normatívny základ v trestnej oblasti a je len pokračovaním výkonu trestnej politiky štátu voči páchatelom trestných činov, ktorá sa formalizovane prejavuje počnúc prípravným konaním, pokračujúc konaním pred súdom, prijatím právoplatného rozsudku o vine a treste, ktorý sa v prípade trestu odňatia slobody vykonáva za zákonom ustanovených podmienok v určených zariadeniach. Podradenie disciplinárneho trestania odsúdených v rámci výkonu trestu odňatia slobody pod správne právo a jeho následné preskúmavanie správnymi súdmi by z dogmatického hľadiska znamenalo nesprávnu unifikáciu dvoch dichotomických právnych odvetví s odlišnými právnymi zásadami a odlišným spoločenským účelom (obdobne III. ÚS 715/2016, III. ÚS 631/2015).

Ústavný súd navyše poznamenáva, že rozhodnutie krajského súdu nielenže korešponduje uvedenej právnej dogmatike, ale má jasný základ aj v platnom a účinnom práve, keďže podľa ustanovenia § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. okrem stanovenej výnimky rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom. Navyše, v konkrétnom prípade sťažovateľa nešlo o rozhodnutie prijaté v konaní o disciplinárnom previnení, keďže spôsob vykonania návštevy (spravidla nepriamy kontakt alebo možnosť priameho kontaktu

v odôvodnenom prípade závislá od rozhodnutia riaditeľ'a) bol priamo regulovaný zákonnou normou.

V závere k čiastkovej argumentácii sťažovateľa prezentovanej v sťažnosti týkajúcej sa jeho žiadosti o vyhotovenie kópie spisového materiálu, ktorú adresoval krajskému súdu, ústavný súd dopĺňa, že sa stotožňuje aj s celkom logickým stanoviskom krajského súdu sp. zn. 14 S 9/2016 z 30. novembra 2016, ktorý sťažovateľa s jeho žiadosťou o vydanie kópie súvisiaceho spisového materiálu odkázal na orgán verejnej moci (krajská prokuratúra), ktorému bola vec sťažovateľa, a teda aj súvisiaci spisový materiál odovzdaný po zastavení namietaného konania a postúpení veci.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017